

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

Broj 152 maj/svibanj-juni/lipanj 2017. Godina XVI

ISSN 1840-0310

20. MEĐUNARODNI SAJAM GOSPODARSTVA

ZEMlja PARTNER: REPUBLIKA HRVATSKA

MEĐUNARODNI SAJAM MOSTAR FAIR

20 godina uspješno spajamo poduzetnike iz cijeloga svijeta.

04.-08.04.2017.

BIZNIS CENTAR
Jelah-Tešanj

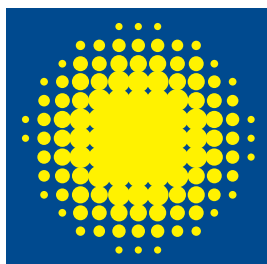
SAJAM PRIVREDE TEŠANJ 2017.
Krajevo DC - Carina
18.-21.05.2017.

SPONSORI: LVI, DBO, HVB, ALFA, Raiffeisen BANK, Adria Bank, SBERBANK, SPARKASSE, SBERBANK, etc.

| *20.međunarodni sajam gospodarstva Mostar*

| *13.međunarodni sajam privrede Tešanj*

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XVI
maj/svibanj-juni/lipanj 2017.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Uvaženi privrednici i poslovni partneri,

pred Vama se nalazi novo dvobroj izdanje e-Glasnika Privredne/Gospodarske komore F BiH.

Proljetni mjeseci april i maj su protekle u znaku sajamskih aktivnosti, ali i brojnih susreta privrednika, posjet stranih delegacija, kao i aktivnosti strukovnih udruženja u Komori.

Iako je Glasnik po planu rada Redakcijskog kolegija tematski posvećen sajmovima na stranicama koje slijede izdvajamo i druge aktivnosti :

Mostar je po 20. put bio središte privrednih i društveno političkih. U ovom broju Glasnika prenosimo retrospektivu sa Mostarskog sajma, kao i vrlo zapaženog nastupa Privredne komore F BiH na ovom sajmu.

Takođe izdvajamo, detaljnu retrospektivu pripreme, organizacije, kao i sadržajne agende 13. Međunarodnog sajma privrede u Tešnju. Privredna/Gospodarska komora F BiH je ovogodišnji oficijelni partner sajma, te se nadamo da smo kroz naše aktivnosti, u cjelosti opravdali povjerenje organizatora Udruženja privrednika Biznis centar Jelah-Tešanj, kao i naših članica, partnera i prijatelja.

Iz rubrike Aktivnosti Komore donosimo pregled sudjelovanja na Novosadskom sajmu.

Komora F BiH je bogatija za nov partnerstvo. Naime potpisan je Sporazum o saradnji između P/G komore FBiH i Poljoprivredne komore Mađarske, te Sporazum trgovačke komore Umm Al Quwain / UAE i Komore F BiH .

Komora F BH je sudjelovala i na konferenciji koja je održana u organizaciji OECD centra u Parizu a temu „Olakšanje procesa investicija za jačanje konkurentnosti u Jugoistočnoj Evropi“.

U Berlinu je održan inicijalni sastanak za osnivanje zajedničke njemačko-bosanskohercegovačke operativne grupe, “Task Force”, na kojoj je Privredna komora F BiH takođe sudjelovala.

Na stranicama koje slijede donosimo i druge zanimljive i korisne sadržaje.

Hvala vam na ukazanom povjerenju i saradnji.

Redakcijski kolegij

Održan 20. Međunarodni sajam gospodarstva Mostar 2017.

Privredna/Gospodarska komora F BiH na Mostarskom sajmu iz godine u godinu ima sve zapaženiji nastup. Pored sudjelovanja u izloženom dijelu sa prezentacijom značajnog broja kompanija iz svog članstva, Komora na mararginama sajma organizira i vrlo interesantne i značajne skupove.

Za ovo izdanje Redakcijski kolegij glasnika je odlučio prezentirati kratki foto osvrt sa održanog 20.međunarodnog sajma gospodarstva Mostar 2017.godine

Sa otvaranja sajma

Društveno politički susreti na otvaranju sajma

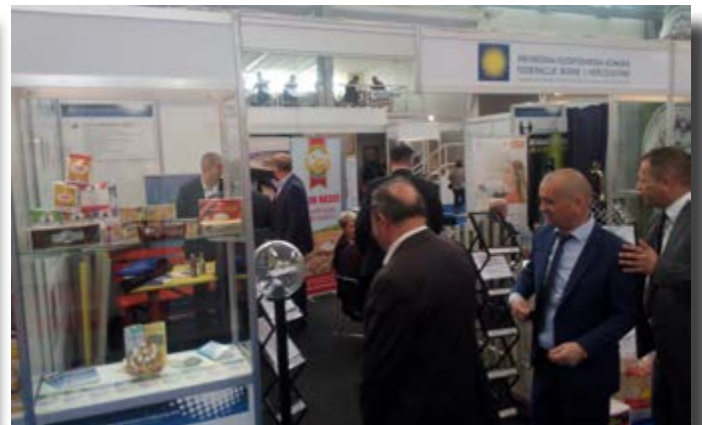

Sa sajmišta

Štand Privredne/Gospodarske komore F BiH

Međunarodna konferencija „Novi programi EU fondova za period 2014-2020“

Privredna/Gospodarska komora FBiH je u suradnji sa Gospodarskom komorom grada Chieti, Italija, na Mostarsku sajmu gospodarstva 05.04.2017.godine, organizirala i održala Međunarodnu konferenciju na temu „Novi programi EU Fondovi za period 2014-2020 i instrumenti za pravilno korištenje istih“.

Svrha konferencije je bila dati pregled programskih ciljeva i prioriteta Europske unije te pružiti uvid u kontekst i smjer kretanja pojedinih europskih politika i gospodarskog razvoja.

Konferenciju je predvodila direktorica Upravljačkog tijela IPA, najvećeg programa pretprijetne pomoći EU, Paola di Salvatore koje je rekla da se radi o najvažnijem programu IPA fondova Europske unije koji pripadaju ovoj makro regiji sa više od 300 miliona eura. Ovaj pro-

gram uključuje Italiju, Sloveniju, BiH, Crnu Goru, Albaniju i Grčku. Mostar kao centar Hercegovine već učestvuje u četiri projekta.

„Potrebno je da se EU fondovi na što bolji način iskoriste, da se na pravilan način upravlja i finansijski izvještava EU, te da se educiraju lokalni ljudi kako bi mogli sudjelovati i kreirati nove projekte.“

Konferencija je bila prilika i za prezentaciju dosadašnjih rezultata postignutih kroz već realizirane projekte u sklopu Programa EU IPA Adriatic CBC.

Prisutnima su se obratili i predsjednik Gospodarske komore Chieti, Roberto di Vincenzo, kao i Specijalna agencija za razvoj Gospodarske komore Chieti, Giovanni Marcantonio.

Predsjednik PGKFBiH dr.sc.Marko Šantić je pozdravio inicijativu održavanja ovako bitne konferencije i zahvalio gostima na dolasku. Složio se sa timom IPA fondova i izdvojio da Bosna i Hercegovina nažalost nema dovoljno obučanih ljudi za rad na ovakvim projektima.

„Ako uistinu želimo krenuti putem europskih integracija, Bosna i Hercegovina se mora bolje pripremiti i više odazivati na aplikacije za pretprijetne fondove koji nam se nude.“ – istaknuo je predsjednik Komore, te svečano otvorio Konferenciju.

pripremila: Danijela Lovrić

Info dan turizma 2017.

U organizaciji Privredne/Gospodarske komore FBiH, na 20. Međunarodnom sajmu gospodarstva, 05.04.2017.godine održan je Info dan Udruženja za turizam koje posluje pri PGKFBiH.

Obzirom da je turizam u Bosni i Hercegovini jedna od brzo rastućih grana gospodarstva, a Bosna i Hercegovina kao turistička destinacija sve češće spominjana u svjetskim turističkim časopisima, i Privredna/gospodarska komora FBiH kroz različite aktivnosti nastoji dati svoj doprinos na jačanju i daljnjem razvoju ovog sektora u BiH.

Specifičan zemljopisni položaj, savršen sklad kontinentalne i mediteranske klime, ovo područje su učinili mjestom nepreglednog potencijala za razvoj više oblika turizma. Savršenstvo prirodne kreativnosti su oblikovali naše krajeve tako da i za najzahtjevnije ukuse na malom području se mogu pronaći privlačna netaknuta priroda, pomalo divlji kanjoni, prelijepo ravnice, nepregledni sunčani krajolici, savršena gastro ponuda, kulturno historijski spomenici, lječilišta, sportski tereni.

U duhu tradicionalnog razumijevanja gostiju, naše podneblje je iznjedrilo kreativne domaćine koji su ove krajeve učinili primamljivim i po pitanju sadržajnih sajamskih manifestacija i kulturnih događaja. Burna prošlost i šarolikost vjerskih zajednica, su začini naše podneblje, učinivši ga i blago mističnim što je posljednjih godina uticalo i na razvoj vjerskog turizma.

Ukratko, Federacija BiH, kao i cijela Bosna i Hercegovina je istinska riznica, izvorište moderne civilizacije, nedovoljno istražena i najprimamljivija destinacija u Evropi.

Jedan od načina je i organiziranje događaja kao što je Info dan Udruženja turizma, na kojima se partnerskim organizacijama i predstavnicima vlade prezentiraju sadašnji rezultati rada Udruženja, ali se i potencijalnim

investitorima i investicijskim agencijama predstave turistički potencijali i projekti koji se provode u Bosni i Hercegovini.

Prisutni su imali priliku čuti prezentacije na temu:

- „Pregled aktivnosti Udruženja u proteklom periodu, s okvirnim planom rada za naredni period“ – Stjepan Primorac, predsjednik Udruženja turizma
- „Prezentacija turističkih potencijala Hercegovine – predstavljanje mini filma o Hercegovini“ -Stjepan Primorac, Turistički klaster Hercegovina
- „Prezentacija rada Agencije za kulturno povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca“ – Huso Hadžić, direktor
- „Predstavljanje promo filma grada Jajca“
- „Prezentacija Konferencije Hotel 21“ – Mahmuta-Maša

Aganović, Agencija Spotted

- „Prezentacija Eko- Bis sajma“ – Nihad Šušnjar, Privredna komora Unsko-Sanskog kantona

Organizacijom ovakvog događaja, Privredna/Gospodarska komora FBIH je promovirala gospodarske subjekte koji se bave turizmom u BiH, svoje članice, ali i cijeli turistički sektor i turističke potencijale Bosne i Hercegovine.

pripremila: Danijela Lovrić

Privredna/Gospodarska komora F BiH je dobila posebno priznanje za promociju bh gospodarstva i organizaciju konferencijaskog dijela sajma.

Dvadeseti Međunarodni sajam gospodarstva - Mostar 2017., ove godine je okupio 800 izlagača iz 30 zemalja.

Gospodarska komora FBiH potpisala ugovor o partnerstvu s proizvođačima smilja

U okviru 20. Međunarodnog sajma gospodarstva, 06.04.2017. god u Mostaru na štandu P/G K FBiH, potpisan je Opći ugovor o partnerstvu između Privredne/ Gospodarske komore Federacije BiH, Grupacije proizvođača i prerađivača smilja i Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar.

Predsjednik P/G komore FBiH dr. Marko Šantić je tom prigodom je istakao da se ovim ugovorom na neki način štite domaći proizvođači, ali i prerađivači smilja. Ono što je cilj potpisivanja ovog Ugovora je pokretanje procesa brendiranja, te na kraju imati brend hercegovačkog smilja. To je jedna garancija uspjeha, garancija kvalitete i plasmana eteričnih ulja na tržište Europske unije, SAD-a i Kine i drugih tržišta.

Predsjednik Grupacije proizvođača i prerađivača smilja Dinko Dujmović smatra da će ovakav Ugovor svim proizvođačima i prerađivačima omogućiti zajednički nastup u cilju zaštite proizvodnje, brendiranja, zaštite kvalitete i cijene finalnih proizvoda.

- Trenutno imamo u BiH oko 30 do 35 milijuna nasada smilja, ali je proizvodnja u porastu. Moramo poraditi na zaštiti kvalitete, na plasmanu finalnih proizvoda i ustrojiti se po pitanju destilerijskih kapaciteta kako bi ta proizvodnja i prerada tekla nesmetano – kazao je Dujmović. Prema njegovim riječima, najzanimljivija tržišta i konzumenti finalnih proizvoda od smilja su Sjedinjene Američke Države i zemlje Europske unije. Na tržištu Azije imamo proizvode od smilje, ali ne u tolikoj mjeri koliko bismo mi mogli, odnosno kolike su njihove potrebe. Svi zajedno moramo raditi na reguliranju ove oblasti uz maksimalnu potporu Institucija FBiH i BiH.

U organizaciji ovogodišnjeg 13. međunarodnog sajma privrede u Tešnju organizirane su dvije Konferencije za medije na kojima zvanično najavljen ovogodišnji sajam

Prva Konferencija za medije u organizaciji Udruženja/ Udruge privrednika Biznis centar Jelah-Tešanj, na kojoj je zvanično najavljen 13. međunarodni sajam privrede Tešanj 2017. održana je 17.03.2017. godine.

Sajam će ove godine biti održan od 18. do 21. maja, a ovom prilikom su prezentovani i rezultati rada u protekloj godini.

Na press konferenciji su govorili Edin Jabandžić, predsjednik Udruženja privrednika, Izudin Ahmetlić, vlasnik jedne od najvećih kompanija u BiH, Općinski načelnik Suad Huskić i Marko Šantić, predsjednik Privredne komore FBiH. Na ovogodišnjem Sajmu, očekuje se učešće oko 150 izlagača, a lokacija održavanja bit će DC Kraševu/ Tešanj.

Druga Konferencija za medije je održana u prostorijama Privredne /Gospodarske komore F BiH 04.05.2017. godine na kojoj je predstavljen program kao i planirana agenda sajma.

Na Konferenciji za medije sudjelovali su predstavnici organizatora sajma Udruženje privrednika Biznis centar Jelah Tešanj, predstavnici ovogodišnjeg partnera sajma Privredne/Gospodarske komore F BiH, te ambasadorica SR Njemačke u BiH :

- Edin Jabandžić predsjednik UP Biznis centar Jelah Tešanj
- dr.Venan Hadžiselimović potpredsjednik UP Biznis centar Jelah Tešanj
- dr. Marko Šantić – predsjednik Privredne/Gospodarske komore F BiH
- Ambasadorica SR Njemačke u BiH NJ.E. Christiane Hohmann

Ovogodišnja zemlja partner sajma je SR Njemačka, a na Konferenciji za medije ambasadorica SR Njemačke Nj .E.Hohmann je kazala da su poziv za partnerstvo na ovogodišnjem sajmu u Tešnju prihvatili sa velikim zadovoljstvom, jer je to područje u kojem je izražena dobra ekonomija i poduzetost ljudi. Posljednjih nekoliko godina firme iz Tešnja su razvile standard koji je za primjer, istakla je ambasadorica Hohmann, te je najavila da će u okviru sajma njemačka predstaviti svju privredu, ali i druge oblasti.

Kako je i ranije više puta istaknuto Sajam privrede u Tešnju je izvorni privredni sajam, produkt i nadgradnja uspješnog poduzetnog tešanjškog kraja. Sajam privrede u Tešnju je više od klasičnog izložbenog prostora. To je manifestacija koja će ove godine po trinaesti put predstavljati mjesto na kojem se može vidjeti najbolje što privredni ambijent F BiH i BiH ima.

Sajam privrede u Tešnju pruža mogućnost za efikasno povezivanje bosanskohercegovačkih i inostranih kompanija, promociju investicija i dalje jačanje poslovnih veza između privrednika, razmjenu informacija i iskustava.

U prezentiranju ovogodišnjeg programa sajma dr. Venan

Hadžiselimović je istakao da će se i ove kao i prošle godine sajam održati na istom mjestu na lokalitetu poslovne zone Kraševu, jer je namjera organizatora da sajmu prisustvuje veliki broj poslovnih partnera iz BiH i drugih država. Ove godine se očekuje oko 200 izlagača. Sajam prezentira kvalitet, ne samo tešanjске privrede, bh privrede, nego i regiona. Danas se može potvrditi da će biti ispunjena očekivanja po pitanju popunjenosti predviđenih kapaciteta. Posebno zadovoljstvo je to što je Njemačka zemlja partner sajma.

Prisutni novinari su pored tematskog dijela ove konferencije iskoristili priliku da postavе pitanje o "receptu" i formuli uspješnosti tešanjске privrede. Prema riječima predsjednika Udruženja Biznis-Centra Jelah-Tešanj Edina Jabandžić kompletan uspjeh tešanjске privrede je temeljen na radu. Smatra da ne postoji ni jedna sredina u

BiH koja ne može postići jednake rezultate, ali je pitanje koliko je ko spreman na odricanje.

"Tešanj je iskoristio priliku da radi i koju može iskoristiti svaka sredina u BiH ukoliko želi raditi i samo raditi".

Oficijelni partner sajma Privredna/Gospodarska komora F BiH je na ovom sajmu pripremila dio programa, kao i prezentaciju svojih članica na izložbenom dijelu sajma, na komorskom štandu.

Predsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH Marko Šantić je istakao da je komora pripremila sadržajan program i to 4 sjednicu Skupštine Komore čime se nastojalo da najviši organ u Komori ima sjednicu upravo među gospodarstvenicima, na mjestu održavanja gospodarske manifestacije, te panel diskusiju drugog dana sajma.

Organizator sajma Udruženje privrednika Biznis centar Jelah – Tešanj je za ovogodišnji sajam pripremio prostor od cca 14.000 m2 otvorenog i zatvorenog prostora na kojem će biti smješteno 200 izlagača.

U ovom broju Glasnika prenosimo i dio atmosfere pripremanja sajmišta na Kraševu.

pripremila: Amela Kečo

Otvorenje sajma Tešanj 2017.

Ovogodišnji 13. sajam privrede Tešanj 2017 imao je rekordan broj izlagača preko 200, odličnu organizaciju, kvalitetne sajamske aktivnosti i prisustvo velikog broja visokih ličnosti iz institucija vlasti, političkog i privrednog života, te je po ocjeni izlagača, organizatora, partnera idr. do sada najbolji. Zemlja partner Sajma je Savezna Republika Njemačka.

Sajam su svečanim presijecanjem vrpce otvorili predsjednik Udruženja privrednika Edin Jabandžić, Nj.E. Ambasadorica Christiane Hohmann, predsjedavajući Vijeća ministara dr. Denis Zvizdić i gđa. Doris Pack.

Nakon otvaranja sajma održan je centralni Panel na temu:” Regionalana saradnja kao predhodnica ulasku u EU.”

Na panelu su učestvovali: Edin Jabandžić predsjednik Udruženja privrednika Biznis centar Jelah Tešanj, dr. Mirko Šantić predsjednik Privredne komore FBiH, Amir Zukić ministar Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Aida Soko savjetnica premijera Novalića, N.J.E. Kristijane Hohmann, Svetlana Cenić ekonomski analitičar i Darko Buković direktor Privrednog vjesnika. Svi učesnici su u svom izlaganju istakli važnost regionalnog povezivanja u ekonomiji kao preduslovu ulaska u EU. Istaknut je primjer općina Tešanj, Teslić i Žepče koje su postale mjesto poslovne izvrsnosti i dobre saradnje.

Panel na temu Ceste BiH organizovala je JU Ceste FBiH. U panelu su učestvovali: Izudin Ahmetlić vlasnik firme Hifa oil d.o.o. kao distributer nafte i naftnih derivata, premijer Fadil Novalić, Pavo Boban pomoćnik ministra u Ministarstvu prometa i komunikacija Federacije BiH i Ljubo Pravdić direktor JP Ceste Federacije FBiH.

Na ovom panelu izneseni su podaci o veličini i stanju cesta, njihovoj kategorizaciji i nadležnostima upravljanja. Dominirala je i tema obezbjeđenja sredstava posebno za regionalne ceste koje su lošem stanju i potrebi gradnje brzih cesta i uvođenje akciza na gorivo koje je Parlament FBiH već dva puta odbijao da prihvati. Premijer Novalić je na dijagramima pokazivao potpuno neovisno kretanje cijena osnovnih prehrambenih proizvoda u odnosu na kretanje cijena goriva u periodu 2012-2016. Naglasio je da će Vlada FBiH i dalje insistirati na uvođenju akciza za ove namjene.

pripremila: Amela Kečo

Održana godišnja Skupština Privredne/Gospodarske komore F BiH

Redovna godišnja sjednica Skupštine Privredne/gospodarske komore Federacije BiH održana je 19.05.2017. godine .

Sjednicom Skupštine Komore je predsjedavala potpredsjednica Skupštine gđa Ivana Vujović, kojom prilikom je izrazilo zadovoljstvo velikim odzivom predstavnika privrednih društava članova Skupštine, organa Komore i pozvanih gostiju.

Pored velikog broja zastupnika- predstavnika privrednih društava u Skupštini, na sjednici su prisustvovali i predstavnici Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, te Udruženja poslodavaca F BiH.

Na ovoj sjednici razmatrani su i usvojeni Izvještaji o radu Komore za poslovnu 2016. godinu, godišnji Program rada, finansijski plan za 2017. godinu.

U okviru tematskog dijela Skupštine prezentiran je projekat "Najbolja poslovna ideja"

Nakon provedenog Javnog natječaja za najbolje poslovne ideje, stručno povjerenstvo Komore je odabralo šest ideja iz različitih kategorija.

Na godišnjoj Skupštini, a istovremeno uvažavajući i činjenicu da je tešanjski sajam tematski vezan za metalski sektor i prehrambenu industriju, prezentirana je poslovna ideja jednog od nagrađenih gosp. Mujezinović Denisa iz Zenice: "Proizvodnja alata za brizganje plastike i brizganje proizvoda od plastike" iz kategorije metalska i elektroindustrija.

Ostali nagrađeni sa najboljom poslovnom idejom su:

1. Anita Jurić, Mostar, iz oblasti poljoprivredna i prehrambena industrija sa poslovnom idejom Glavni tehnološki projekt za proizvodnju visokoproteinskog brašna od pivskog tropa. –
2. Loren Keserović, Sarajevo, iz oblasti IT sektora sa poslovnom idejom Izrada prototipa i pokretanje proizvodnje pametnog električnog bicikla „Model Z“.
3. Ivan Pavlović, Mostar, iz oblasti poljoprivredna i prehrambena industrija sa poslovnom idejom Sustav analize i upravljanja poljoprivrednim zemljištem.
4. Sabin Borančić, Hadžići, iz oblasti turizam i ekologija sa poslovnom idejom Uređaj za skupljanje pčelinjeg otrova.
5. Samir Škaljić, Mostar, iz oblasti turizam i ekologija sa poslovnom idejom Rafting, biciklizam i ostalo/usluga.

"Da bi uspjeli u poslu budite smjeli, budite drugačiji i budite prvi." Marchant

pripremila: Amela Kečo

Panel diskusija : "Razvoj bh autoindustrije – vozilo budućnosti"

Automobilska industrija prolazi kroz četvrtu tzv. zelenu revoluciju, s ciljem povećanja učinkovitosti upotrebe goriva i povećanja upotrebe obnovljivih izvora energije, zatim smanjenja emisije štetnih plinova, te provođenja sveobuhvate mogućnosti recikliranja vozila nakon isteka vijeka trajanja.

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Kako su planovi i orijentacija privrede u posljednje vrijeme fokusirani na automobilsku industriju, Privredna/Gospodarska komora F BiH ovogodišnji oficijelni partner 13. sajma privrede u Tešnju, je za panel diskusiju koncipirala upravo ovu temu, koja je istovremeno kompatibilna i sa orijentacijom sajma.

Panel diskusija na temu "Razvoj bh autoindustrije – vozila budućnosti" je održana 19.05.2017. godine, drugog dana sajma.

Panelisti su bili: g. *Amir Ćoralić- predsjednik Grupacije automobilske industrije P/GKFBiH, tehnički direktor BEKTO PRECISA d.o.o. Goražde, Miroslav Zrnčević - testni inženjer Odjela za istraživanje i razvoj kompanije Rimac automobili d.o.o. Sveta Nedelja - Republika Hrvatska, prof dr. Dževad Bibić - profesor na Mašinskom fakultetu u Sarajevu, Odsjek za motore i vozila, Mahmut Galijašević - direktor Mann+Hummel ba d.d. Tešanj i Jasmin Lučkin - ekspert za elektro vozila PORSCHE BH*
Moderator panel diskusije Amela Kečo
Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH.

U okviru Panel diskusije održana je i prezentacija na temu: "Automobilska industrija u F BiH", čiji je prezentator bio Almin Mališević direktor Sektora za industriju i usluge P/GKFBiH.

Privrednu komoru F BiH na ovogodišnjem sajmu privrede u Tešnju je podržao veliki broj subjekata. Između ostalih veliku pomoć i uspješnu saradnju Komora je ostvarila sa privrednim društvom Rimac automobili d.o.o. Sveta Nedelja- Republika Hrvatska.

U okviru Panela održana je i prezentacija prezentacija "Ideja, nastanak i put u budućnost kompanije "Rimac automobili" d.o.o. čiji je prezentator bio Miroslav Zrnčević - testni inženjer Odjela za istraživanje i razvoj kompanije Rimac automobili d.o.o.

"Pobjednik je usmjeren na pozitivne stvari."

Organizator panela Komora F BiH je opredjeljujući se za temu panel diskusije, utvrdila da je cilj panela "Razvoj bh autoindustrije – vozila budućnosti" razmatranje potencijala, resursa i razvojnih planova kojima raspoložu kompanije u BiH, te integracija bh autoindustrije u savremene trendove. Da li smo spremni za revolucionarne promjene u auto industriji?

U skladu sa ovim ciljem moderirana su i pitanja panelistima.

Kako su panelisti stručnjaci iz različitih oblasti koja su u manjoj ili većoj mjeri vezana za automobilsku industriju, to su i pitanja panelistima bila koncipirana u pravcu sagledavanja potencijala i resursa kojima raspolažu kompanije, aktuelnog stanja u BiH, potencijalnih mogućnosti, izazova sa kojima se privrednici susreću, prepreka na koje u svom radu nailaze, a sve na osnovu znanja i iskustava.

Panel je doprinio definiranju stajališta o tome kako učiniti da pozitivni trendovi postanu realnost u Bosni i Hercegovini, te je naglasio ulogu automobilske industrije u razvoju konkurentnosti BiH i rastu privrede.

Iz diskusije panelista izdvojena su mišljenja:

“Nesporno je postojanje potencijala kao i čitav niz prednosti Bosne i Hercegovine za primjenu trendova revolucionarnih promjena u automobilskoj industriji, kao što su kvalitetna radna snaga, relativno konkurentna cijena rada, povoljan geografski položaj te kvalitetna naslijeđena tradicija i sl.”

“... i druge zemlje koje imaju daleko razvijeniju proizvodnju električnih automobile još uvijek nemaju zadovoljene

sve uslove za korištenje vozila budućnosti. Potrebno je da se riješi još mnogo stvari, jedne od glavnih su one infrastrukturne prirode kako bi se mogli poduzimati neki dalji koraci. To se prvenstveno odnosi na punionice koje iziskuju jako velike investicije i nose neke svoje standarde koji dodatno komplikuju stvari.

“ Neophodno je donijeti i odgovarajuću zakonsku regulativu”

“ jasno je da vozila budućnosti neće imati a ni trebati pojedine dijelove koji se danas primjenjuju na vozilima sa unutrašnjim sagorijevanjem i koje se izrađuju u konvencionalnoj auto industriji .

- BiH je bez obzira na poteškoće atraktivno mjesto za investiranje u svakom smislu, posebice jer je i ekonomska kriza pokazala da imamo komparativne prednosti, odnosno jeftiniju radnu snagu, obučenost, tradiciju i izvanredan geografski položaj.

- Uloga države je posebno važna u zakonskoj regulativi, razvojnim programima, te eventualno olakšicama za strane i domaće investitore, što je obzirom na složeno državno uređenje, jako teško postići, ali u svakom slučaju treba težiti ka harmonizaciji .

- Država treba prepoznati automobilsku industriju kao ključnu komponentu ekonomskog rasta zbog brojnih poveznica unutar industrije, kao i same autoindustrije s ostatkom ekonomije.

- "...budućnost električnih vozila, pogotovo električnih automobila je zagarantirana. "

- "... prednosti, osim ekonomskih su i ekološke. Znatno će se smanjiti zagađenje i to ne samo uslijed emisija štetnih plinova i čestica, već i uslijed znatnog smanjenja buke koja je danas vrlo veliki problem u gradovima.

- "... čitav niz otvorenih pitanja .

Na izložbenom dijelu sajmišta eksponati vozila: PORSCHE BH (E-UP) i GUMA M (Renault)

Na kraju panel diskusije formulisani su i Zaključci koje će biti prezentirani nadležnim organima, sa ciljem da se privrednici, obrazovne institucije, nadležni organi i Komora organiziraju i usmjere svoje djelovanje u pravcu daljeg razvoja auto industrije u BiH koja će zasigurno biti pokretač razvoja i drugih grana privrede, te iste prenosimo u cjelosti

ZAKLJUČCI:

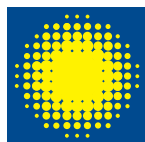
1. Nesporno je postojanje potencijala kao i čitav niz prednosti Bosne i Hercegovine za primjenu trendova revolucionarnih promjena u automobilske industriji, kao što su kvalitetna radna snaga, relativno konkurentna cijena rada, povoljan geografski položaj te kvalitetna naslijeđena tradicija.
2. Učesnici panel diskusije su saglasni da je neophodno formirati interesorno radno tijelo sastavljeno iz predstavnika resornog ministarstva, subjekata Grupacije automobilske industrije, Komore, strukovnih fakulteta kako bi utvrdili strategiju, odnosno platformu za pripremu vozila najnovije generacije – vozila budućnosti .
3. Učesnici panela su saglasni da se formira odgovarajući fond za finansiranje razvojnih procesa u auto industriji, kako bi se omogućilo praćenje savremenih trendova, posebno u tranzicijskom periodu, prema iskustvu razvijenih ekonomija.
4. Učesnici panel diskusije su saglasni da se zatraži konkretna i kvalitetna podrška Vlade F BiH i kantonalnih/županijskih vlada, strukovnim fakultetima, kako bi se omogućilo formiranje organizacionih jedinica unutar fakulteta, koji bi imali ulogu naučnih strukovnih instituta, koji su u ranijem periodu vrlo intenzivno pratili razvoj tradicionalne auto inustrije.
5. Učesnici panel diskusije preporučuju obrazovnim institucijama, strukovnim srednjim školama i strukovnim visokoobrazovnim institucijama da kroz rad sa učenicima i studentima prepoznaju talentirane i inovativne pojedince, kako bi isti u ranijoj fazi obrazovanja postali relevantan sudionik razvoja auto industrije što predstavlja poticaj mladima kod opredjeljenja da BiH bude njihov odabir gdje će graditi svoju karijeru.
6. Za realizaciju ovih zaključaka učesnici panela su saglasni da je neophodno uključivanje Vlade, komorskog sistema, obrazovnih institucija, naučno razvojnih institucija i privrednika koji žele učestvovati u predstojećem razvojnom procesu.

Pripremila: Amela Kečo dipl.prav.

Potpisan Memorandum o saradnji između Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH i Privredne komore trgovine i industrije Bahreina (BCCI)

U prostorijama Privredne/Gospodarske komore FBiH, 24.05.2017.godine je upriličena posjeta privredne delegacije Bahreina, koju je predvodila Privredna komora trgovine i industrije Bahreina (BCCI). Bosanskohercegovačku privredu su predstavljali predstavnici metalnog sektora, energetskog sektora, sektora halal industrije, sektora nekretnina i investicija, kako i predstavnik turističkog sektora.

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

BOSNIA AND HERZEGOVINA CENTRE Bahrain
For Trade, Culture & Economic Development

*Joint Business Council Meeting
May 24, 2017.godine
Sarajevo-Bosnia and Herzegovina*

U cilju uspostavljanja saradnje te radi promovisanja zajedničkih mogućnosti i interesa koji mogu uveliko doprinijeti ekonomskom razvoju ovih dviju zemalja, potpisan je Memorandum o saradnji između privrednih komora ovih zemalja.

Jačanje ekonomskih odnosa dviju zemalja zasniva se na razmjeni informacija, poslovnih mogućnosti, te promociji poslovnih prilika, što je i jedan od glavnih razloga potpisivanja ovog Memoranduma.

Prisutnima je upriličena prezentacija komorskog sistema, turističkih potencijala Bosne i Hercegovine, i mogućnostima koje nudi tržište naftnih derivata u Bosni i Hercegovini, ali i drugih sektora.

Također su upriličeni B2B sastanci između predstavnika naše privrede i predstavnika delegacije Bahreina.

Redakcijski kolegij

Privredna/Gospodarska Komora Federacije BiH učestvovala na panelu SBF 2017 “Razmjena iskustava i potencija zemalja regiona jugoistočne Evrope”

Osma međunarodna investicijska konferencija Sarajevo Business Forum 2017 (SBF) održala se u Sarajevu pod pokroviteljstvom Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Investitori, poslovni ljudi, te predstavnici država i vlada iz cijeloga svijeta, imali su priliku da se upoznaju o mogućnostima ulaganja u Bosnu i Hercegovinu, ali i zemalja regiona: Sloveniju, Hrvatsku, Srbiju, Crnu Goru, Makedoniju i Albaniju. Forum je prilika za uspostavljanje istinskog javno-privatno partnerstva, a u nekoliko gradova već su realizovani projekti koji su rezultat kontakata ostvarenih na prethodnim forumima.

U protekla dva dana Sarajevo je bilo ekonomski centar regije, ali je sa pažnjom praćen je i u Ujedinjenim Arapskim Emiratima, Indoneziji, Azerbejdžanu, Briselu i drugim mjestima.

Drugog i posljednjeg dana Foruma održan je niz sesija na kojima su međunarodni i domaći zvaničnici, investitori i stručnjaci razmotrili teme povezivanja širih regiona istočne Azije i jugoistočne Evrope te centralne i zapadne Azije s našom regijom.

Posebna tema bila je vezana za saradnju Dubaija s regijom te uvezivanju indonežanske privrede s poslovnim ljudima s Balkana.

Upravo na ovom panelu učešće je uzeo i potpredsjednik

Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, Mirsad Jašarspahić. Učesnici ovog panela, također, bili su predstavnici Trade and Export Market Development-Dubai Export, kao i predstavnici Dubai Airpor Freezone, TCL International i SA Group FZCO.

Jašarspahić je istakao prednosti i mogućnosti investiranja u BiH, te komparativne prednosti BiH kao mosta u povezivanju tržišta zemalja Zaljeva sa tržište jugoistočne Evrope i zemalja EU. Također, posebno se osvrnuo na mogućnosti saradnje bh kompanija sa kompanijama Dubaia, te naglasio da će se kroz komorski sistem aktivno raditi na njihovom međusobnom uvezivanju.

“Ono što ovakvu saradnju može učiniti značajnom i povezati nas sa drugim regijama jeste što je Dubai trenutno centar trgovinskog koridora koji se nastavlja na jugoistočnu Evropu, nama je u cilju da se kroz ovaj koridor i BiH prikaže kao jedan dobar partner čime bi ostvarili jednu dobru konekciju između zemalja Golskog zaliva i BiH ali i od nas prema jugoistočnoj Evropi dalje prema zemljama EU i nazad. Ovo je svakako mogućnost ali i veliki izazov za bh kompanije”.

Tokom trajanja Sarajevo business foruma održani je niz sastanaka sa predstavnicima kompanija i institucija zemalja učesnica. Komora, zajedno sa predstavnicima kompanija MS WOOD, Igman, Ginex, Pretis, Bimal i Energo-

invest održala je sastanke sa delegacijom Indonezije, na kojem su predstavnici kompanija imali mogućnost kroz B2B razgovore ostvariti nove kontakte i poslovne prilike.

U prostorijama Privredne komore FBiH upriličena je posjeta privredne delegacije Bahreina i komore Bahreina. Na sastanku se razgovaralo o potencijalnim mogućnostima investiranja u BiH, te su održani B2B susreti sa bh privrednicima. Upriličeno je potpisivanje Sporazuma o saradnji sa Komorom Bahreina što otvara mogućnosti za postizanje novih poslovnih prilika.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

U okviru poslovnog foruma BiH – UAE potpisan sporazum o saradnji P/G Komore FBiH i trgovačke i industrijske komore UMM AL QUWAIN / UAE

U okviru poslovnog Forumu BiH – UAE koji je danas, 08.05.2017.godine upriličen u VTK BiH, potpredsjednik P/G komore FBiH Mirsad Jašarspahić i potpredsjednik trgovačke komore Umm Al Quwain / UAE, gospodin Abdulla Khamis Alsuwaidi potpisali su Sporazum o saradnji između dvaju komora.

Nakon riječi dobrodošlice upućenih od strane potpredsjednika VTK BiH gospodina Brune Bojića i potpredsjednika P/G komore FBiH Mirsada Jašarspahića, šef delegacije Privredne komore UAE Said bin Nasser Al Talai zahvaljujući se na iskazanom gostoprimstvu istakao je kako se BiH i UAE trebaju držati zajedno kako bi se proširila privredna saradnja i povećao obim investicija koje su arapski biznismeni spremni donijeti u našu zemlju.

Potpredsjednik P/G komore FBiH Mirsad Jašarspahić,

iskoristio je priliku da se zahvali na dobročinstvu Fondaciji Šeik Zayed koja je u posljednje dvije godine bila sponzor i domaćin bh privrednicima koji su uzeli učešće na Međunarodnom tradicijskom festivalu Šeik Zajed u Abu Dhabju/UAE.

Predstavnici Privredne komore UAE iz poljoprivrednog, građevinskog i turističkog sektora, kao i sektora nekretna nakon upriličenih prezentacija od strane FIP-e imali su bilateralne sastanke sa predstavnicima bh kompanija.

Sa željom da uspostave buduću poslovnu saradnju između dvije prijateljske zemlje, potpisivanjem ovog Sporazuma obje strane su otvorile novo poglavlje zajedničkim privrednim aktivnostima.

Pripremio : Emir Pašić dipl.ecc.

Održani bilateralni susreti BH i privrednika trgovačke komore Adana R. Turska

U organizaciji P/G komore Federacije BiH i Tubsjada, asocijacije turskih bosanskih privrednika, 21.04.2017. u Komori je upriličena je posjeta predstavnika Trgovačke komore turskoga grada Adana, od kupno dvadeset sedam firmi iz oblasti prehrane, građevine, metalnog i elektoro sektora, medicinske opreme, tekstila i turizma.

Posjeta turskih privrednika ima za cilj ima uspostavljanje saradnje između turskih i bh. privrednika kao i razmatranje mogućnosti za ulaganje u BiH.

Nakon što su riječi dobrodošlice gostima uputili predstavnici P/GKFBiH, VTK BiH, BiGMEV-a i Tubsjada prisutnima se u ime turske delegacije obratio predsjednik Trgovačke komore Adana, gospodin Atila Menevše izražavajući zadovoljstvo zbog upriličenih susreta privrednika dviju zemalja.

Prisutna se obratio novoimenovani ambasador Republike Turske u Bosni i Hercegovini Nj.E. Haldun Koç, ujedno zahvaljujući se P/G Komori FBiH na organizaciji ovoga skupa naglašavajući dosadašnju uspješnu poslovnu saradnju .

Voditelj Centra za međunarodnu saradnju P/G komore FBiH Emir Pašić zajedno sa direktorom BEHPE, Enesom Ališkovićem prisutnima je prezentirao potencijale, prilike i mogućnosti ulaganja u BiH čime su gosti dobili najbitnije informacije vezane za ključna pitanja u vezi osnivanja firme, poreske politike i pravnog okruženja nakon

čega su održani su unaprijed dogovoreni B2B sastanci privrednika dviju zemalja.

Prisutne bh firme u sastavu Klas Sarajevo, Dukat mlin iz Tešnja, Studen Global , Srebreničanka, Eko sir Puđa, Bosnet Group, Elektortest, Fibraworld, KJP Centar Skenderija su u jednosatnim bilateralnim razgovorima iskoristile ukazanu priliku i svoje robe i usluge prezentirale turskim kolegama.

Iskazan je veliki interes za započinjanje poslovne saradnje sa bh firmama iz oblasti prehrambene, metalne, tekstilne industrije, kao i građevinarstva i prometa nekretninama. Naglašen je veliki i neiskorišteni potencijal turizma sa akcentom na ulaganja u zdravstveni sektor.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Održana godišnja Konferencija proizvođača i otkuplivača jagodičastog voća u Bosni i Hercegovini pod motom „Ima li još vremena za BiH malinu?“

Caritas Švicarske u saradnji sa USAID/Sweden FARMA II projektom i Savezom proizvođača jagodičastog voća u Bosni i Hercegovini organizovao je godišnju konferenciju proizvođača i otkuplivača jagodičastog voća u Bosni i Hercegovini pod motom „Ima li još vremena za BiH malinu?“.

Konferencija se održala 25.04.2017. godine u Sarajevu u Hotelu Hollywood, Ilidža.

Ovaj događaj bio je idealna prilika da se svi učesnici uključeni u proizvodnju, otkup, preradu i plasman jagodastog voća upoznaju sa aktuelnostima i trendovima u Bosni i Hercegovini, regiji i zemljama EU vezano za proizvodnju i tržište jagodastog voća.

Udruženje otkuplivača i izvoznika jagodičastog voća P/G K FBiH uzelo je učešće na navedenoj Konferenciji. Potpredsjednik Udruženja gosp. Kemal Mujkanović prisutne učesnike ove manifestacije upoznao je sa osnovnim ciljevima i zadacima novoosnovanog Udruženja. Kroz učešće na konferenciji otkuplivači su poslali poruku da zajedničkim snagama doprinesu poboljšanju ambijenta unutar ovog sektora. Suosjećajući sa proizvođačima malina koji se trenutno suočavaju sa problemom spašavanja svojih nasada, uzrokovanim sniježnim padavinama i izuzetno niskim temperaturama za ovo doba godine koje su pogodile područje BiH, članovi Udruženja su pozvali proizvođače da se obrate u krizne centre formirane pri svakoj od članica Udruženja radi konsultacija i savjetodavne pomoći oko novonastale situacije.

U prvom dijelu konferencije održane su prezentacije koje su obuhvatile interesantnu tematiku iz oblasti jagodastog voća, dok su u drugom dijelu održani okrugli stolovi kroz koje se otvorio dijalog između ključnih aktera u proizvodnji, preradi i plasmanu jagodastog voća u BiH, kao i savjetodavaca uključenih u proces proizvodnje u cilju da se definišu ključne tačke za dalji rad na jačanju i razvoju sektora.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Održan sastanak sa Savezom proizvođača jagodičastog voća u BiH "Berry Fruit"

U prostorijama P/G K FBiH, 27.04.2017.godine Udruženje otkupljivača i izvoznika jagodičastog voća je održalo sastanak sa predstavnicima Saveza proizvođača jagodičastog voća u BiH – Berry Fruit.

Cilj sastanka je bio razmjena informacija kao i upoznavanje sa problemima unutar sektora, posljedicama tih problema, te prijedlozima za njihova rješenja. Na ovaj način otvoreno je prilika za međusobnu saradnju Saveza proizvođača i Udruženja otkupljivača jagodičastog voća kako bi se unaprijedio rad unutar sektora. Definisani su i zajednički stavovi prema predstavnicima Vlade FBiH i resornog ministarstva. Ova poljoprivredna djelatnost zahtijeva mnogo veću pažnju i zajedničku podršku od svih interesnih grupa, proizvođača, resornog ministarstva, Vlade FBiH i otkupljivača jagodičastog voća, zaključak je održanog sastanka. Također, na sastanku su utvrđene smjernice za dalje zajedničke aktivnosti.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Održana Konferencija za medije Udruženja otkupljivača-izvoznika jagodičastog voća

Obzirom na značaj malinarstva i djelatnosti skladištenja maline u poljoprivrednoj proizvodnji FBiH cilj održavanja Konferencije za medije jeste pravovremeno i tačno informisanje šire javnosti o problemima ovog sektora.

Ukoliko predstavimo Sektor jagodičastog voća u brojevima slika je slijedeća:

- Godišnja proizvodnja maline u 2016. godini iznosila oko 25.000 tona
- Preko 50.000 proizvođača uključeno u sektor, uglavnom ruralno stanovništvo
- 100% izvoz maline na svjetsko tržište, odnosno 100 miliona KM

Na Konferenciji predsjednik Udruženja g. Enver Avdić istakao je ozbiljne probleme koji su prijetnja nastavku rasta ovog sektora i njegove održivosti i to:

1. VELIKI POREMEĆAJ CIJENA NA SVJETSKOM TRŽIŠTU

Zbog činjenice da se desio veliki poremećaj cijena na svjetkom tržištu u 2016. godini, otkupljivači i izvoznici

su pretrpjeli ogromne finansijske gubitke zbog NEKONKURENTNOSTI na svjetskom tržištu, (preko 20 miliona gubitaka) u odnosu na Srbiju i Poljsku, kao svjetske vodeće proizvođače maline.

Uzrok nekonkurentnosti domaćih otkupljivača i izvoznika ogleda se u sljedećim činjenicama:

- Visoko plaćena cijena maline u proizvodnoj godini 2016.
- Nezadovoljavajući kvalitet maline /odnos prve i druge klase
- Potpuno odsustvo bilo kakve podrške resornog ministarstva i Vlade FBiH

2. OGRANIČENI KAPACITETI HLADNJAČA I NISKA TEHNOLOŠKA OPREMLJENOST

Razvoj zasada maline rastao je mnogo brže od razvoja kapaciteta hladnjača. Iako bez podrške od strane Vlade FBiH i resornog ministarstva, u smislu subvencije kod kapitalnih ulaganja, otkupljivači, odnosno izvoznici su svojim privatnim kapitalom izgradili kapacitete hladnjača za 25.000 tona. Daljni razvoj kapaciteta hladnjača koji je potreban da se uskladište proizvodni količine i da prati razvoj zasada je praktično nemoguć bez pomoći DRŽAVE, izneseno je na Konferenciji.

Sve navedeno može dovesti do problema u cijelom lancu krenuvši od proizvođača pa do otkupljivača-izvoznika malina.

Zbog ograničenih postojećih kapaciteta hladnjača, procjenjuje se da više od 10.000 tona neće biti moguće uskladištiti i primiti, što će za posljedicu izazvati velike gubitke proizvođačima.

(Gubici za proizvođače su više od 20 miliona KM; za otkupljivače su više od 40 miliona KM a za državu više od 60 miliona KM).

Zbog enormnog pada cijena maline u 2016.g. na svjetskom tržištu, veoma je objektivno i realno očekivati da će otkupna cijena maline u 2016. godini biti niža u odnosu na prethodne godine. Zbog ostvarenih velikih gubitaka u 2016. godini, otkupljivači izvoznici nisu „više“ mogućnosti platiti skupo a prodati jeftino malinu, jer bi to značilo

bankrot kompanija a samim time i propast sektora jagodičastog voća.

Stoga je od velikog značaja da se u rješavanje problema ovog sektora uključe i Vlada FBiH i resorno ministarstvo kako bi se izbjegli navedeni problemi.

Udruženje je također ponudilo rješenja za naveden probleme i to:

1. Prvi segment- PODRŠKA PROIZVOĐAČIMA MALINE OD STRANE DRŽAVE

gdje je podrška i finansijska subvencija od države NEMINOVNA prema proizvođačima, i ona treba da predstavlja razliku cijene uzrokovanu poremećajem cijena na svjetskom tržištu a što onemogućavaju otkupljivače - izvoznike da plate maline više nego što je mogu prodati.

2. Drugi segment- PODRŠKA OTKUPLJIVAČIMA – IZVOZNICIMA kroz

- Subvencija kapitalnih ulaganja koja su neophodna za daljnji razvoj sektora jagodičastog voća
- Poticaj za otkupljene količine jagodičastog voća
- Poticaj za izvezene količine jagodičastog voća
- Instaliranje kredibilne laboratorije koja će biti zaštićena i sigurnost domaćih proizvoda na svjetskom tržištu.
- Omogućiti povoljne kreditne linije putem Razvojne banke.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Održan Business forum i poslovni susreti BH i mađarskih privrednika

Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH je u saradnji sa Ambasadom Mađarske u BiH, Mađarskom trgovačkom i industrijskom komorom i Trgovačkom i industrijskom komorom Pečuh-Baranja, u Mađarskoj 26. i 27. aprila 2017. godine, organizovala Business forum i poslovne susrete Mađarskih i privrednika iz Bosne i Hercegovine. U privrednoj delegaciji BiH našli su se predstavnici kompanija iz metalnog sektora, automobilske industrije, prehrambene i pekarske industrije i građevinske industrije. Business forum je održan na dvije lokacije i to 26. aprila 2017. godine u Pečuhu i 27. aprila 2017. godine u Budimpešti.

U Mađarskoj trgovačkoj i industrijskoj komori u Budimpešti, Business forum je otvorio mr. Attila Galambos, predsjednik komiteta za zapadni balkan Mađarske trgovačke i industrijske komore, te izrazio zadovoljstvo zbog velikog interesa kompanija iz Mađarske i BiH za saradnjom. Na forumu se prisutnima obratio Ambasador BiH u Mađarskoj Nj.E. Aleksandar Dragičević naglašavajući da dvije zemlje nemaju nikakvih prepreka niti neriješenih sporova, te da povezanost privreda dviju zemalja iz prošlosti treba nadograditi i učvrstiti veze između pri-

vrednih subjekata. Potpredsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH g. Mirsad Jašarspahić je prezentirao privredne potencijale i potencijale za investiranje u BiH i pozvao privrednike iz Mađarske da posluju sa bh. privrednicima i da poboljšaju trgovinsku razmjenu. Zamjenik šefa Odjela za zemlje zapadnog balkana Ministarstva vanjskih poslova i trgovine Mađarske, Mr. Tamas Bali, je ukazao da iako postoje preduslovi za jaku povezanost privrednika iz BiH i Mađarske, ta povezanost nije na zadovoljavajućem nivou i izrazio nadu da će sa izgradnjom koridora Vc doći do lakšeg protoka roba i da će to biti razlog za snažnije povezivanje i u ekonomskom smislu. Nakon govora i prezentacija, upriličeni su poslovni razgovori privrednika, prezentacije kompanija, proizvoda, usluga, potreba za repromaterijalima, gotovim proizvodima, a razgovaralo se o mogućim zajedničkim nastupima na trećim tržištima.

U Trgovačkoj i industrijskoj komori Pečuh-Baranja u Pečuhu nakon uvodnih govora predstavnika Komora, prezentacija privrednih potencijala i potencijala za investiranje u BiH, te prezentacije podrške investiranju mađarske EXIM banke, privrednici iz BiH su obavili poslovne razgovore za privrednicima regije Pečuh-Baranja. Nakon bilateralnih susreta, Business forumu su se pridružili predstavnici Hrvatske gospodarske komore iz Županijske komore Koprivnica sa privrednicima i nakon prezentacija programa prekogranične saradnje, održani su poslovni razgovori između privrednika iz BiH, Mađarske i Hrvatske.

Imajuću u vidu blizinu mađarskog tržišta i dosadašnju uspješnu saradnju, kao i konstantan rast ekonomije Mađarske, Privredna/Gospodarska komora Federacije BiH će nastaviti voditi aktivnosti na povezivanju kompanija iz BiH i Mađarske.

pripremio: Almin Mališević

„ISO 9001:2015- korist ili formalnost za menadžment“

Privredna/Gospodarska komora FBiH u saradnji sa TÜV SÜD Sava d.o.o. organizirala je dva događaja na temu „ISO 9001:2015-korist ili formalnost za menadžment“.

Prva Radionica je održana dana 20.04.2017 godine u prostorijama Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH u Sarajevu, a u cilju razmjene iskustava i pogleda na standard ISO 9001:2015 između direktora firmi i gosp. Mitje Plosa, vodećeg auditora i trenera auditora certifikacijske kuće TÜV SÜD Management Service, sa dvadesetogodišnjim iskustvom u auditiranju sistema upravljanja kvalitetom.

Predstavljena je uloga menadžmenta/najvišeg rukovodstva, prema zahtjevima nove verzije standarda ISO 9001:2015, koja je daleko značajnija u odnosu na ulogu direktora u prethodnoj verziji standarda ISO 9001:2008, a koja je bila gotovo formalna. Prema novoj verziji standarda ISO 9001:2015 zahtjevi sistema upravljanja kvalitetom trebaju biti integrirani u poslovni sistem firme, čime uloga direktora u sistemu upravljanja kvalitetom prestaje biti formalna.

Događaju su prisustvovali predstavnici 18 bh. kompanija koji su, nakon upoznavanja sa ulogom koja se od njih zahtjeva standardom ISO 9001:2015, ocijenjenili Radionicu kao jako korisnu.

Drugi dio edukacije obuhvatao je Okrugli stol i Seminar, koji su održani 25. i 26.05.2017. godine, u trening centru kompanije MANN+HUMMEL BA J.S.C. u Tešnju, a namjenjeni su bili vlasnicima i direktorima kompanija, vlasnicima procesa, internim auditorima, te konsultantima koji imaju namjeru poboljšati efikasnost poslovnog sistema kompanije boljim razumijevanjem međunarodnog standarda ISO 9001:2015, bez obzira da li su certificirane prema prethodnoj verziji standarda ISO 9001:2008 ili ne.

Nakon upoznavanja direktora sa njihovom ulogom koja se zahtjeva standardom ISO 9001:2015, raspravljalo se i o sljedećim pitanjima:

- Kako na pravi način direktori mogu implementirati zahtjeve standarda ISO 9001:2015 i koje benefite to donosi?
- Na koji način će značajnija uloga direktora i odgovornost prema standardu ISO 9001:2015 pozitivno uticati na poboljšanje poslovnog sistema?
- Šta se podrazumijeva pod kontekstom organizacije?
- Koji su ključni zahtjevi standarda ISO 9001:2015?
- Kako upotrijebiti procesni pristup?
- Kako upravljati rizicima?
- Kakva je korist eksternih audita od strane akreditiranih certifikacijskih kuća?

Cilj organizacije ovakvog događaja je da se u Tešnju, kao centralnom mjestu jedne od najrazvijenijih regija u BiH, razmjene iskustva kada je u pitanju način implementacije kao i koristi od uvođenja standarda.

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

pripremio: Almin Mališević

Održana II sjednica Grupacije automobilske industrije

Grupacija automobilske industrije je 13.4.2017. godine u Privrednoj/Gospodarskoj komori FBiH održala, drugu po redu, sjednicu na kojoj se razgovaralo o poduzetim aktivnostima na projektu razvoja automobilske industrije BiH kao i daljnim pravcima djelovanja Grupacije, u cilju jačanja kompanija koje se bave proizvodnjom automobilskih dijelova.

Kako bi se iskoristili potencijali bh automobilske industrije neophodno je stvaranje pretpostavki za sinergijsko djelovanje članica i zajednički nastup na tržištu automobilske industrije. Promocija razvojnih i proizvodnih kapaciteta članica, podrška uvođenju u dobavljačke lance, razmjena iskustava i dobrih praksi, samo su neke od aktivnosti Grupacije o kojima se govorilo na sastanku.

Evidentna je potreba za procesima edukacije, školovanja i osposobljavanja za specifične oblasti automobilske industrije, te će u narednom periodu članice Grupacije međusobno razmjenjivati potrebe i stečena iskustva.

Predstavljanje bh automobilske industrije na sajmovima je važan promotivni segment i u tom smjeru pokušati od nadležnih zakonodavnih i izvršnih organa obezbijediti institucionalnu podršku razvojnoj orijentaciji automobilske industrije u BiH.

pripremio: Almin Mališević

Potpisan sporazum o saradnji Privredne/Gospodarske komore FBiH i poljoprivredne komore mađarske

13 aprila u Hotelu Hills na Ilidži, potpredsjednik P/G komore FBiH Mirsad Jašarspahić i predsjednik Poljoprivredne komore Mađarske Balazs Györfy, potpisali su Sporazum o saradnji između P/G komore FBiH i Poljoprivredne komore Mađarske.

Svečanom potpisivanju Sporazuma prisustvovao je Ambasador Republike Mađarske u BiH, H.E. Mr. Jozsef

Negyesi i načelnik Općine Ilidža gospodin Senaid Mezić.

Nakon kratkih prezentacija dviju Komora u jednosatnoj radnoj atmosferi, prisutni Klas Sarajevo, Dukat iz Tešnja, Bosman, Bosnet, Eko sir Puđa, Srebreničanka, Aida Kommerce, Eko selo Boračko jezero i Zadružni savez FBiH, su u kratkim crtama predstavili svoje firme i dali konkretne prijedloge za otpočinjanje intezivnije privredne saradnje sa mađarskim kolegama.

Do organizacije ove poslovne posjete došlo je angažmanom Bosansko-mađarskog udruženja, koje je u saradnji sa Centrom za međunarodnu saradnju P/G komore FBiH, dogovorilo današnji sastanak i time još jednom pružilo priliku domaćim privrednicima da ostvare direktnu poslovnu saradnju sa mađarskim kolegama.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Bosna i Hercegovina - zemlja partner 84. po redu, Međunarodnog poljoprivrednog sajma, koji je održan od 13. do 19. maja u Novom Sadu.

Ovogodišnji, 84. po redu Međunarodni poljoprivredni sajam u Novom Sadu, na kojem proizvode i usluge predstavlja 60 zemalja, nesumnjivo najveći poljoprivredni sajam u regiji sa najvećom i najdužom sajamskom tradicijom bio je u znaku Bosne i Hercegovine zvanične zemlje partnera Sajma.

Na štandu Bosne i Hercegovine, u organizaciji Vanjskotrgovinske komore BiH, Privredne/Gospodarske komore FBiH i Privredne komore RS-a, ukupne površine 350m², svoje proizvode i usluge predstaviti će 28 kompanija iz poljoprivredno-prehrambene industrije.

Ove godine na BiH štandu izlagale su slijedeće kompanije: Kupres – Milch Kupres, Eko Sir Puđa, Mljekara Pađeni, Bimal, Menprom Tuzla, Madi Tešanj, Pavić Livno, Klas Sarajevo, Mladegs Pak Prnjavor, Dukat Jelah – Tešanj, Biofructus, Vitaminka Ad Banja Luka, Bosnaplod Brčko Distrikt BiH, Farmavit, Ljiljilje Ljubinje, Herzeg Med Trebinje, Elmar Trebinje, Vitinka Ad Kozluk, Vinarija Jungić Banja Luka, Bihaćka Pivovara Bihać, Vina Zadro, Hepok Mostar, Bmb Group, Brass Komerc Banja Luka, Oprema Omo, Optima Grupa Banja Luka, Global Ispat Koksna Industrija Lukavac i Hi Destilacija Ad Teslić.

Prvog dana Novosadskog sajma, nakon svečane ceremonije otvaranja, u kongresnoj sali Novosadskog sajma održana je konferencija „Poljoprivredno-prehrambeni sektor BiH i Srbije-zajedno dalje?“, u organizaciji Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Vanjskotrgovinske komore BiH, a u suradnji s Privrednom/Gospodarskom komorom FBiH i Privrednom komorom RS-a.

Održane su dvije panel-diskusije, „Poljoprivredno-prehrambeni proizvodi od zajedničkog interesa za plasman na treća tržišta“ i „Strategije razvoja i unaprjeđenje pro-

izvodnje poljoprivredno-prehrambene industrije, BiH – Srbija“.

Učesnici panela su bili predstavnici resornih ministarstava i komorskog sistema dviju zemalja.

BH kompanije su uzele učešća i na međunarodnim poslovnim susretima "AgroB2B@NSFair" koje je 15. maja organizira Evropska poduzetnička mreža u Srbiji – Privredna komora Srbije i Biznis inkubator Novi Sad, u suradnji s Novosadskim sajmom i u suorganizaciji VTK BiH.

VELIKI ŠAMPIONSKI PEHAR osvojili su :

BIMAL, Brčko, Bosna i Hercegovina za visok kvalitet jestivih rafinisanih ulja suncokreta i ekstra djevičanskog maslinovog ulja;

STUDEN-AGRANA, Rafinerija šećera DOO, Brčko - za visok kvalitet šećera od šećerne trske ;

VINARIJA JUNGI, Čelinac - za najviši kvalitet ocenjenih belih i crvenih vina;

JPŠ „ŠUME REPUBLIKE SRPSKE“, Sokolac, - bili su najbolji u oblasti korporativnih usluga u agrobiznisu;

RAKIJSKE CESTE REPUBLIKE SRPSKE, Kozarska Dubica,- za visok kvalitet širokog asortimana šljivovica, voćnih rakija i likera;

Povelju Novosadskog sajma za kvalitet dobila je VITINKA a.d. Kozluk za vrhunski kvalitet ocijenjenih proizvoda;

Takođe Vitinka je šampion kvaliteta grupe proizvoda za gazirano osvježavajuće piće EXOTIC KRUŠKA;

AGRARNI FOND Grada Bijeljine najbolja je inostrana lokalna zajednica u podsticanju agrobiznisa;

Šampion u svojoj kategoriji je mljekara KUPRES MILCH d.o.o. koja je nagrađena za kupreški polutvrđi punomasni sir, a veliku zlatnu medalju dobila je Mljekara "EKO SIR PUĐA" - Livno za livanjski sir;

MLJEKARA "PAĐENI" d.o.o. - Bileća poznjela je pet priznanja za proizvode: jogurt sa min. 2,8% m.m. (zlatna medalja), pavlaka sa min. 12% m.m. (šampion), surutka (bronzana medalja), kiselo mleko sa min. 3,2% m.m

(zlatna medalja), sir iz mješine (velika zlatna medalja);

Mljekara ZLATNI BOR d.o.o. Foča nagrađena je za zlatni sir (velika zlatna medalja), a ZZ LIVAČ - Aleksandrovac dobila je zlatnu medalju za originalni sir trapist "Marija Zvijezda" i veliku zlatnu medalju za trapist sir "La Trap-pe";

„BODAXCO IMPEX” DOO, Bijeljina nagrađen je dvjema zlatnim medaljama za hljeb vodeničar 600 g i pecivo „Mama mia” 70 g;

ŽITOPEK, Banja Luka pokupio je čak 10 priznanja za svoje hljebove među kojima su i velike zlatne i zlatne medalje;

PEKARA BAKAL, Banja Luka, dobila je zlatne medalje za hljeb bijeli posavac 600 g i hljeb crni 600 g, a priznanja za dvije vrste hljeba dobila je i pekara Grabovac - Pekara Sunce d.o.o. Srbac.;

Žitoprodukt 2012 doo nagrađen je sa šest medalja za svoja pšenična i raževa brašna;

MESNA INDUSTRIJA MENOROM IZ TUZLE je u kategoriji meso i proizvodi od mesa osvojila veliku Zlatnu medalju za 5 proizvoda iz brenda „Premi“.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Održana Konferencija na temu: „Olakšanje procesa investicija za jačanje konkurentnosti u Jugoistočnoj Evropi“.

*19. i 20. Aprila, Potpredsjednik Privredne Komore FBiH gosp. Mirsad Jašarspa-
hić je kao član BH delegacije učestvovao na konferenciji na visokom nivou u
organizaciji OECD centra u Parizu koja je imala za temu „Olakšanje procesa
investicija za jačanje konkurentnosti u Jugoistočnoj Evropi“.*

U BH delegaciji su takodje bili i predstavnici Ministarstva Spoljne trgovine I ekonomskih odnose, Federalno Ministarstvo razvoja I poduzetništva, Agencija za promociju stranih investicija, Federalna agencija za programiranje

razvoja, Ministarstvo privrede energetike I razvoja RS. Tokom dvodnevne konferencije, predstavnici BH su predstavljali aktivnosti koje se provode u BiH sa ciljem privlačenja investicija i poboljšanja konkurentnosti u jugoi-

stočnoj Evropi. Istaknuto je da od septembra 2015, Vlada Federacije BiH implementira Reformsku Agendu koja se sastoji od šest poglavlja sa sveobuhvatnim akcionim planom u različitim područjima. Poglavlje 2 je fokusirano na Poslovno okruženje i konkurentnost i sve predviđene aktivnosti su u cilju poboljšanja poslovne i investicione klime. Godina 2015 je bila posvećenja izmjenama radnog zakonodavstva, 2016 podršci zapošljavanju dok je u 2017 i 2018 naglasak na privlačenju investicija i razvoju novih oblika saradnje (JPP, Koncesije, strateška partnerstva). Od početka implementacije Reformske Agende Vlada je usvojila 35 zakona, od kojih je svakako najkompleksniji i najosjetljiviji bio novi zakon o radu. Cilj novog Zakona o radu je bio relaksiranje „starog“ pristupa kolektivnih ugovora koji su garantirali značajan obim prava koja nisu vezana sa platom.

Veoma važan zakon je i zakon o finansijskom poslovanju koji reguliše unutrašnji dug. Ovim zakonom su propisani uslovi rokovi plaćanja što je značajno unaprijedilo finansijsku disciplinu i značajno skratilo rokove plaćanja koji nisu osigurani garancijama (sada max 60 dana, ranije bez limita).

Naglašenoje takodje da domaći i strani investitori imaju jednak tretman u domaćem zakonodavstvu, te su stoga sve reforme vezane i za unaprijeđenje stranih investicija.

Osim toga Vlada FBiH je pripremila Knjigu 100 projekata sa pregledom najvažnijih i strateški prioritetnih projekata za FBiH. Knjiga sadrži investicione profile za projekte kao i uslove investiranja. Knjiga je aktivno promovisana kroz ekonomske odjele ambasada, FIPA-u i druge moguće kanale prema investitorima.

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta provodi program podrške opštinama u razvoju specijalnih ekonomskih zona i putem programa opštine mogu aplicirati za podršku poboljšanju poslovnih zona i privlačenju investicija. U saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje ministarstvo je razvilo i program podrške prvom zapošljavanju, gdje investitori mogu refundirati troškove godišnje plate za sve uposlenike koji su po prvi put zaposleni. Nadalje, novi zakon o porezu na dobit propisuje poreske olakšice za kompanije koje zapošljavaju nove radnike, tako da kompanije mogu od poreske osnovice odbiti dvostruki iznos bruto plata svih novozaposlenih tokom godine. Takođe, postoje kontinuirani programi prekvalifikacije gdje zavod za zapošljavanje može razviti ciljne programe za poslodavce koji na tržištu rada ne mogu pronaći kandidate sa odgovarajućim vještinama i iskustvom. Programi se implementiraju kroz zajedničko finansiranje trening programa za nezaoslene kako bi stekli potrebne kvalifikacije i zadovoljili potrebe poslodavaca.

Na temu Bolje korporativno upravljanje za bolje investiranje u jugoistočnoj Evropi Postojeći Zakonski okvir o Privrednim društvima definiše niz zaštitnih mehanizama za manjske dioničare, uključujući pravo pristupa svim relevantnim informacijama i mogućnostima da budu isplaćeni u slučaju neslaganja sa značajnim odlukama koje je većina usvojila. Dionička društva su obavezna javno objavljivati godišnje i polugodišnje izvještaje i svaki dioničar može zaštititi svoje interese kroz Skupštinu društva. Važeći zakon takođe propisuje i posebno izvještavanje o transakcijama sa povezanim licima, koje se takođe objavljuju. Očekuje se da će novi zakon ojačati neke od procedure i mehanizama za štite prava u slučaju „istiskivanja“ manjinskih dioničara..

Za privredna društva sa učešćem državnog kapitala, Vlada FBiH je organizovala specijalizovane treninge kroz Javnu ovlast koja je povjerenju Privrednoj Komori FBiH i uvela dodatne procedure kvartalnog izvještavanja od strane Nadzornog odbora, kako bi se poboljšao monitoring nad poslovanjem.

Potpredsjednik PKFBiH je bio jedini predstavnik komorskih sistema na ovom skupu pa je u direktnim razgovorima sa glavnim akterima izvještavanja OECD institucije dogovorio da se u nastavku prikupljanja informacija o investicijskim i generalno privrednim kretanjima više oslone na informacije iz Komorskih sistema. To je i učinjeno prilikom naredne posjete delegacije OECD-a 17. i 18.05. u Sarajevu gdje su na više tema u radne grupe pozivani predstavnici Komore.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

U Berlinu održan inicijalni sastanak za osnivanje zajedničke njemačko-bosanskohercegovačke operativne grupe, “Task Force”

Operativnu grupu koja će raditi na otklanjanju barijera činit će predstavnici institucija nadležnih ministarstava, komora i udruženja poslodavaca iz dviju država.

BH. kompanije će putem komorskog sistema BiH u pisanoj formi dostavljati svoje prijedloge za rješenje određenih prepreka sa kojima se susreću u poslovanju sa Njemačkom.

Razgovaralo o mogućnostima unapređenja trgovinske razmjene i investicija, na osnovu iskustava njemačkih kompanija u BiH, te bosansko-hercegovačkih u Njemačkoj.

Potpredsjednik Privredne Komore FBiH gosp. Jašarspahić je tokom svog izlaganja na temu Primjeri dobre prakse upoznao kolege i nadležne resore iz Njemačke delegacije sa radom pojedinih udruženja kroz PKFBiH sa posebnim akcentom na saradnju sa kompanijama iz Njemačke. Njemačka i jeste tradicionalno najznacajiji izvozni partner za bosanskohercegovačke izvozno orijentirane firme. Detaljno je naveo iskustva i planove iz automobilske, drvoprerađivačke industrije kao i proizvodnji hrane.

Takodje je istaknuto da je PKFBiH jedina komora u regionu koja funkcioniše na principu dobrovoljnog članstva. Budući da se radi o operativnom sastanku gdje to uspostavljeno operativno tijelo tj. radna grupa treba da provodi njemačku inicijativu za zapadni Balkan i BiH posebno jer se kompanije iz BiH pokazale kao tradicionalno dobar i pouzdan partner kompanijama iz Njemačke (što je Njemačka strana više puta istakla tokom sastanka u Berlinu kao i tokom pripremnih sastanaka u Sarajevu) te da ima zadatak da jača i promovise sve pozitivne aktivnosti na relaciji BiH-Njemačka, kao i da ukazuje na aktuelne probleme tokom trenutnog funkcionisanja pojedinih sektora, potpredsjednik Jašarspahić je posebno detaljno objasnio genezu problema prilikom izdavanja viza za radnike BH firmi koji

su potpisale ugovore sa Njemačkim partnerima o izvođenju radova a sve prema ranije utvrđenom međudržavnom sporazumu. Detaljno je opisao obaveze zaduženih ministarstava obe zemlje te posljedice neizvršavanja preuzetih ugovora uzrokovanih zastojem u radu Ambasade u Sarajevu. Kategoricno je odbio tumačenje iz ureda ambasade da se zbog prevelikog obima zahtjeva ti rokovi probijaju. Iznio je primjer rada Ambasade u Beogradu gdje se zahtjevi za Vize rješavaju u potrebnom roku na način da su izuzeti iz tzv. sistema zakazivanja termina. Ukoliko se takva praksa nastavi postavlja se sumnja da se na takav način jačaju firme iz Srbije a guše firme iz BiH. Insistirao je da se problem koji je objasnio kao i rjesenje (izuzimanje iz tzv.sistema zakazivanja termina) udje kao posebna stavka u zapisnik sastanka.

Dogovoreno je da se ovakvi sastanci održavaju dva puta godišnje naizmjenicno Berlin i Sarajevo.

Drugi dan posjete u Prostorijama Deutsche Bank u organizaciji Ambasade BiH u Berlinu, održana je bosanskohercegovačko-njemačka privredna konferencija sa temom "Novi načini saradnje" gdje su uz prisustvo kompanija obe zemlje predstavljeni primjeri saradnje Njemačkih investitora u BiH kao i BH dobavljača za partnere iz Njemačke. Prezentirana su iskustva Fabrike mašina Travnik, ProCredit Banke, MS&WOOD, Masterwerk, Veritas.

U nastavku je iskorišteno vrijeme za bilateralne razgovore između kompanija i institucija.

Sljedeci sastanak se zakazuje u oktobru mjesecu u Sarajevu.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

ZAHVALNICA

Udruženju privrednika /gospodarstvenika
Biznis centar Jelah - Tešanj

za uspješnu saradnju, veliko povjerenje, pruženu
podršku, istinsko prijateljstvo i gostoprimstvo
Privrednoj /Gospodarskoj komori Federacije BiH

U Sarajevu, 19.05.2017. godine

PREDSEDNIK

dr.sc. Marko Šantić
dipl. ec.

POTPREDSJEDNIK

Mirsad Jasarspahić
dipl. ing. maš.

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**Ul.Branislava Đurđeva br.10. 71000 Sarajevo
Ul.Kneza Domagoja br.12. 88000 Mostar**

Tel/fax: 033/217-782 / 033/217-783

Tel/fax: 036/332-963 / 036/332-966

E-mail: info@kfbih.com

www.kfbih.com